

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Білоцерківський О.Б.

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. Гавриш О.М.

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

(61002, Харків, вул. Фрунзе, 21, каф. фінансів і оподаткування,

тел. (057)7076067)

E-mail: abelocerk@gmail.com

Енергозбереження – це реалізація правових, організаційних, наукових, виробничих, технічних та економічних заходів, спрямованих на ефективне (раціональне) використання (та економні витрати) паливно-енергетичних ресурсів (ПЕР) і на залучення в господарський оборот поновлюваних джерел енергії. За даними Державного комітету з енергозбереження Україна щорічно споживає близько 210 млн. т.у.п. ПЕР і відноситься до енергодефіцитних країн. На сьогоднішній день країна задовольняє свої потреби в енергоспоживанні приблизно на 53% та імпортує 75% необхідного обсягу природного газу, 85% сирової нафти та нафтопродуктів. Така структура ПЕР є економічно неспроможною. Вона породжує залежність економіки України від країн-експортерів нафти та газу і є загрозою для її енергетичної та національної безпеки. Виходячи з державної політики з енергозбереження, до 2015 року в країні необхідно зменшити споживання ПЕР на 108 млн. т.у.п. (у порівнянні з 1990 роком). Україна має масштабний потенціал енергозбереження, що не використовується повністю: за даними Інституту загальної енергетики НАН України потенціал енергозбереження країни оцінюється на рівні 42-48%. Основна економія ПЕР може бути досягнута за розрахунками експертів у промисловості – 38%, у комунально-промисловій сфері майже 30% і безпосередньо в паливно-енергетичному секторі 17%. Проте впровадженню технологій енергозбереження заважають такі фактори як:

- Відсутність мотивації, особливо у підприємств бюджетної сфери.
- Неоднорідна тарифна політика.
- Обмежені технічні можливості.
- Відсутність комерційного фінансування енергоефективних програм через низьку інформованість та відсутність бажання з боку комерційних банків.
- Неможливість надання ліквідного майна під заставу для одержання кредитування.

Для реалізації програм енергозбереження та зниження енергоємності економіки України будуть потрібні інвестиції від 1 до 5 млрд. доларів. У цьому напрямку вже є реальні кроки: а) у фінансуванні проектів на ринку енергозбереження України беруть участь такі міжнародні організації як Європейський банк реконструкції та розвитку, Всесвітній банк, Європейська економічна комісія ООН, Інститут енергетичних технологій (Осло), Міністерство енергетики США та ряд науково-дослідних інститутів Норвегії; б) кошти, що отримані від продажу Японії квот на викид парникових газів у

рамках Кіотського протоколу, також будуть спрямовані на проекти з енергозбереження.